

# ENSTİTÜ DEĞERLENDİRME PROGRAMI YÖNERGESİ

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Başlangıç Hükümleri

#### Amaç ve Kapsam

**MADDE 1-** (1) Bu Yönerge, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından yükseköğretim kurumlarına bağlı enstitülerde gerçekleştirilecek enstitü dış değerlendirme uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenler.

#### Dayanak

**MADDE 2-** (1) Bu Yönerge, 23 Kasım 2018 tarih ve 30604 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

**MADDE 3-** (1) Bu Yönergede geçen

- a) Ara değerlendirme takımı: Enstitü Ara Değerlendirme Programını yürütmek üzere görevlendirilen heyeti,
- b) Değerlendirici: Değerlendirme programlarında görev yapmak üzere YÖKAK tarafından yetkilendirilen kişiyi,
- c) Değerlendirici eğitimi: Değerlendirici olarak yetiştirilmek üzere belirli yetkinliklerin kazandırılması amacıyla düzenlenen eğitimi,
- ç) Değerlendirici havuzu: Değerlendirme takımlarında görevlendirilmek amacıyla oluşturulan yetkin bireyler topluluğunu,
- d) Değerlendirme takımı: Bir enstitünün değerlendirme sürecini yürütmekle görevli heyeti,
- e) Enstitü: Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisansüstü, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumunu,
- f) Enstitü Ara Değerlendirme Programı (EADP): Enstitü değerlendirme programı kapsamında gümüş (3 yıl) veya altın (6 yıl) etiketi verilen enstitülerin etiket tarihini izleyen üçüncü yılın sonunda Kurul tarafından değerlendirildiği süreci,

- g) Enstitü Ara Değerlendirme Raporu (EADR): Enstitü Ara Değerlendirme Programı kapsamında değerlendirilen enstitü için değerlendirme takımı tarafından hazırlanan raporunu,
- ğ) Enstitü Değerlendirme Kılavuzu: YÖKAK tarafından hazırlanan Enstitü Değerlendirme Programı Kılavuzunu,
- h) Enstitü Değerlendirme Programı (EDP): Kurul tarafından oluşturulan ölçütler çerçevesinde yükseköğretim kurumları bünyesinde lisansüstü eğitim-öğretim faaliyetleri yürüten ve mezun vermiş enstitülerin dış değerlendirilme sürecini,
- ı) Enstitü Değerlendirme Raporu (EDR): Enstitü Değerlendirme Programı kapsamında değerlendirilen enstitü için değerlendirme takımı tarafından hazırlanan rapor,
- i) Enstitü İç Değerlendirme Kılavuzu: Enstitü İç Değerlendirme Raporu'nun hazırlamasına yönelik YÖKAK tarafından hazırlanan Kılavuzu,
- j) Enstitü İç Değerlendirme Raporu (EİDR): Değerlendirilecek enstitü tarafından hazırlanan iç değerlendirme raporunu,
- k) Gözlemci: Değerlendirme sürecinde kurum ile değerlendirme takımı arasında koordinasyon sağlamak ve saha ziyareti sürecini gözlemlemek üzere görevlendirilen kişiyi,
- l) Kalite Güvencesi Yönetim Bilgi Sistemi (KGYBS): YÖKAK tarafından tasarlanan değerlendirme süreçlerinin yürütüldüğü veri tabanını,
- m) Komisyon: Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Komisyonu'nu
- n) Kurul: Yükseköğretim Kalite Kurulu'nu (YÖKAK),
- o) Kurum: Yükseköğretim Kurumu'nu,
- ö) Ölçütler: Enstitü değerlendirme süreçlerinde kullanılan ölçütleri,
- p) Takım başkanı: Değerlendirme Takımı'nın yönetiminden sorumlu kişiyi,
- r) Tutarlılık çalışması: Yükseköğretim Kalite Kurulu Tutarlılık Yönergesi kapsamında yapılan çalışmayı,
- s) Tutarlılık Değerlendirme Raporu: Yükseköğretim Kalite Kurulu Tutarlılık Yönergesi kapsamında Komisyon tarafından hazırlanan rapor,
- ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Komisyonun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

#### Değerlendirici Havuzu, Değerlendirme Takımları ve Eğitimleri

##### Komisyonun Görev ve sorumlulukları

**MADDE 4-** (1) Komisyon, enstitü değerlendirme süreçlerine ilişkin aşağıdaki görevleri yürütür:

- a) Değerlendirici Havuzunun oluşturulması,
- b) Değerlendirici adaylarını ve değerlendirme takımlarını belirleme çalışmalarını yürütmek,
- c) Değerlendirme takımları tarafından hazırlanan raporların tutarlık ve yazım kontrolünü yaparak Kurul'a sunmak.

##### Değerlendirici Havuzu

**MADDE 5-** (1) Değerlendirici havuzuna başvuracak akademik değerlendirici adayları en az 10 yıl lisansüstü akademik süreçlerde görev yapmış ve en az 2 doktora tezi yönetmiş olmalı,

(2) Değerlendirici havuzuna başvuracak idari değerlendirici adayları en az 5 yıl enstitü sekreterliği yapmış olmalı.

(3) Değerlendirici havuzuna başvuracak öğrenci değerlendirici adayları bir lisansüstü programa kayıtlı olmalı ve YÖKAK Öğrenci Üyesi ve Öğrenci Komisyonu Yönergesi'nde belirtilen nitelikleri taşımalı.

(4) Değerlendirici havuzuna başvuracak akademik ve idari değerlendirici adayları Yükseköğretim Kalite Güvencesi alanında deneyim sahibi olmalı.

(5) Değerlendirici havuzu, Kurul tarafından belirlenen değerlendirme ihtiyaçlarına göre güncellenir.

(6) Değerlendiricilerin görev alabilmesi için değerlendirici eğitimini başarıyla tamamlamış olması gerekmektedir.

##### Değerlendirme takımları

**MADDE 6-** (1) Enstitü değerlendirme süreçleri, YÖKAK adına değerlendirme takımları tarafından yürütülür.

(2) Değerlendirilecek enstitülerin yapısına ve büyüklüğüne göre çıkar çatışması veya çakışması olamayacak şekilde takımlar oluşturulur.

(3) Takımlar, cinsiyet, coğrafi dağılım ve alan dengesi gözetilerek Kurul tarafından onaylanır.

(4) Takımda en az bir değerlendirici öğrenci üye yer almalıdır.

(5) Takım başkanları, yükseköğretim kalite güvencesi alanındaki değerlendirme programları kapsamında en az 3 yıl görev almış kişiler arasından seçilir.

### **Gözlemciler**

**MADDE 7 –** (1) Başkanlık, ihtiyaç duyulması halinde, enstitü değerlendirme süreçlerinde personelini Gözlemcilerin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında görevlendirir.

### **Değerlendirici Eğitimi**

**MADDE 8-** (1) Değerlendiriciler, YÖKAK tarafından düzenlenen eğitimi almak zorundadır.

(2) Üç yıl boyunca değerlendirme süreçlerinde görev almayan değerlendiriciler, eğitimi yeniden almak zorundadır.

(3) Eğitim, sonunda sınav yapılır ve başarılı olanlar değerlendirici havuzuna dahil edilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Enstitü Değerlendirme Süreci**

#### **Başvuru ve Kabul**

**MADDE 9-** (1) Enstitü Değerlendirme Programına tam akreditasyona sahip yükseköğretim kurumlarının mezun vermiş enstitüleri başvuruda bulunabilir.

(2) Program kapsamında değerlendirmeye alınacak enstitüler ve sayısı; ilgili enstitülerin aktif program sayısı, çeşitliliği ve toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak her yıl Kurul tarafından belirlenir.

(3) Değerlendirmeye alınan enstitünün bağlı olduğu kurum ile YÖKAK arasında sözleşme imzalanır.

#### **Enstitü İç Değerlendirme Raporu**

**MADDE 10-** (1) Değerlendirmeye alınacak enstitüler, Enstitü İç Değerlendirme Raporu (EİDR) hazırlar.

(2) Enstitü, sözleşmenin imza tarihinden itibaren en geç iki (2) ay içinde EİDR'yi YÖKAK'a iletmekle yükümlüdür.

(3) EİDR, YÖKAK ve enstitünün resmî web sayfasında yayımlanır.

## **Ön Ziyaret**

**MADDE 11-** (1) YÖKAK tarafından belirlenen değerlendirme takımı, Enstitü Değerlendirme Kılavuz’unda belirlenen usullere uygun olarak ön ziyaret gerçekleştirir.

## **Saha Ziyareti**

**MADDE 12-** (1) Enstitü saha ziyareti süreci, değerlendirme takımının ziyaret ettiği şehirde konaklamaya başlamasıyla başlar ve tüm toplantıların tamamlanması, Çıkış Bildirimi’nin sözlü olarak paylaşımı ve takımın enstitüden ayrılması ile sona erer.

(2) Saha ziyareti aşağıdaki adımlarla gerçekleştirilir:

- a) Ziyaret takvimi değerlendirme takım başkanı ve enstitü müdürü tarafından ortaklaşa kararlaştırılır.
- b) Değerlendirme süreci, Enstitü Değerlendirme Kılavuzu’na uygun olarak yürütülür.
- c) Değerlendirme takımı, ziyaretinin sonunda Çıkış Bildirimini sunarak değerlendirme sürecinde elde edilen kanıta dayalı bulguları kurum rektörü ve enstitü yönetimiyle paylaşır.
- ç) Çıkış Bildirimi, değerlendirmeye ilişkin ziyaret sürecinin ana bulgularını yansıtmalıdır.

## **Raporun Tamamlanması**

**MADDE 13-** (1) Değerlendirme takımı, YÖKAK’a geri bildirim sonuçlarını içeren taslak raporu KGYBS üzerinden saha ziyareti sürecinden sonra 15 gün içerisinde iletir.

(2) YÖKAK, raporu metin bütünlüğü, ifadeler ile olgunluk düzeylerinin uyumu, açıklık ve dil kullanımı bakımından on 10 gün içinde ön incelemesini yapar. Varsa düzeltme önerilerini Değerlendirme Takımına iletir.

(3) Değerlendirme Takımı önerilen güncellemelerden uygun gördüklerini 10 gün içerisinde tamamlar.

(4) Ön incelemesi yapılan taslak raporu takım başkanı, KGYBS üzerinden enstitüye iletir ve enstitü hazırlanan rapora ilişkin geri bildirimlerini 15 gün içerisinde takım başkanına iletir. Bu süre içinde herhangi bir yanıt verilmemesi, rapordaki değerlendirmelerin kabul edildiği anlamına gelir.

(5) Takım başkanı, değerlendirme takımındaki değerlendirmeciler ile görüşerek enstitünün geri bildirim verilerini de kullanarak raporu KGYBS üzerinden 10 gün içinde günceller ve YÖKAK’a iletir.

## **Tutarlılık ve Raporun Kurula Sunulması**

**MADDE 14-** (1) Komisyon, Yüksek Öğretim Kalite Kurulu Tutarlılık Yönergesine uygun

olarak Tutarlılık Değerlendirme Raporunu hazırlar. Enstitü Değerlendirme Raporunu ve karar hakkındaki görüşünü Kurul'a sunar.

### **Karar**

**MADDE 15-** (1) Enstitü Değerlendirme Programı kapsamında hazırlanan EDR, Kurul tarafından değerlendirilerek nihai karar verilir.

(2) Değerlendirme sonucunda Kurul Altın Kalite Güvencesi Etiket, Gümüş Kalite Güvencesi Etiket verilmemesine veya ret kararı verir.

(3) Altın Kalite Güvencesi Etiket altı (6) yıl, Gümüş Kalite Güvencesi Etiket üç (3) yıl için verilir.

(4) Ret kararı verilen enstitüler, ret karar tarihinden itibaren en erken iki (2) yıl sonra tekrar başvurabilirler.

### **Enstitü Ara Değerlendirme**

**MADDE 16-**(1) Enstitü Değerlendirme Programı kapsamında gümüş (3 yıl) veya altın (6 yıl) etiketi verilen enstitülerin etiket tarihini izleyen üçüncü yılın sonunda ara değerlendirmeye kurul karar verir.

(2) Ara Değerlendirme sürecine dahil edilen enstitü gelişmeye açık alanlar ve bulgular ile karar sonrası gerçekleşen esaslı değişiklikleri içeren bir EADR hazırlar.

(3) Ara Değerlendirme Takımı, tercihen ilgili enstitünün değerlendirme sürecinde görev almış değerlendiricilerden olmak üzere en az üç üyeden oluşur.

(4) Ara Değerlendirme Takımı çevrimiçi, saha ziyareti sonrasında on (10) gün içinde Enstitü Ara Değerlendirme Raporu'nu hazırlar, Komisyon Tutarlılık Değerlendirme Raporunu hazırlar ve Kurul'un onayına sunar.

### **Şikâyet ve İtiraz**

**MADDE 17-** (1) Şikâyet ve itirazlar, YÖKAK İtiraz ve Şikâyet Yönergesi hükümlerine göre gerçekleştirilir.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

### **Yürürlükten Kaldırılan Kılavuzlar ve Ölçütler**

**MADDE 18-** (1) 26.5.2021 tarih ve KARAR.2021.5.2 sayılı kurul kararı ile yürürlüğe giren Sağlık Bilimleri Enstitü İç Değerlendirme Kılavuzu,

(2) 26.5.2021 tarih ve KARAR.2021.5.2 sayılı kurul kararı ile yürürlüğe giren Sağlık Bilimleri Enstitüleri Dış Değerlendirme Programı Kılavuzu, yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 23.12.2020 tarih ve KARAR.2021.11.1 sayılı kurul kararı ile yürürlüğe giren Lisansüstü Sağlık Bilimleri Eğitiminde Kalite Güvencesi Ölçütleri

Yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 19-** (1) Bu Yönerge, Kurul tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 20-** (1) Bu Yönerge, YÖKAK Başkanı tarafından yürütülür.